

Mis ja miks on OSKA?

25. november 2021

Tiia Randma ja Yngve Rosenblad
SA Kutsekoda

Kavas

- Mis on OSKA ja miks seda vaja on?
- Mida on tehtud?
- Kuidas OSKAt kasutatakse? Missugune on OSKA mõju?
- Mida ütleb OSKA Kopli Ametikoolis õpetavate erialade kohta?
- Ülevaade Kopli Ametikooli kutseksamitest 2020 ja 2021

Mida OSKA uurib?

- Kui palju ja milliste oskustega inimesi on meie tööturul vaja täna ja homme?
- Kus ja kuidas neid oskusi saab omandada?
- Mida peaks tänases haridussüsteemis ja elukestvas õppes muutma, et tulevikuvajadustele vastata?

Kuidas sai OSKA alguse?

- Inimeste oskuste ja tööturu vajaduste ühitamise rakkerühm (2012-2014 Riigikantseleis) koostas kontseptsiooni
- **Vabariigi Valitsuse otsus** (veebruar 2014):
 - heaks kiita **OSKA kontseptsioon ja juhtimismudel**
 - haridus- ja teadusministril kavandada ESF vahendid aastateks 2014–2020 ning viia vajalikud muudatused kutseseadusesse
- Euroopa Sotsiaalfondi programmi OSKA loomiseks **allkirjastas haridusminister aprillis 2015**
- OSKA ellu viimist korraldab Kutsekoda

OSKA esimesed viis aastat arvudes

- Viie aastaga kokku **34 OSKA uuringut**
 - Tulevikutrendide kogumik „Töö ja oskused 2025“, koostaja Ott Pärna
 - Üldprognoos „Eesti tööturg täna ja homme“ – **4** uuringut
 - **25** valdkonnauringut
 - **3** meta-analüüsi
 - **COVID-19 mõjude eriuuring**
- kaasatud valdkonnaeksperte kokku **2 300**
 - valdkondlikes eksperdikogudes – **650**
 - intervjueerituid – **1500**
 - retsensente – **150**
- infopäevadel/seminaridel/konverentsidel osalejaid **17 250**
- OSKAGA seotud veebilehti on vaadatud **700 000** korda viimase 1,5 aasta jooksul

OSKA tulemuste kasutamine

- **Hariduspoliitikas**

- koolituskohtade kavandamisel, noortele tööturuvõimaluste tutvustamisel ning käimasolevate programmide elluviimisel
- koolide õppekavade arenduses

- **Majanduspoliitikas**

- oluliste majandusvaldkondade toetamisel, seda eelkõige tööjõu kättesaadavuse parandamise kaudu

- **Tööturupoliitikas**

- töötuse ennetamisele ja oskuste arendamisele suunatud tööturuteenuste väljatöötamisel ja osutamisel, sh karjääriteenused

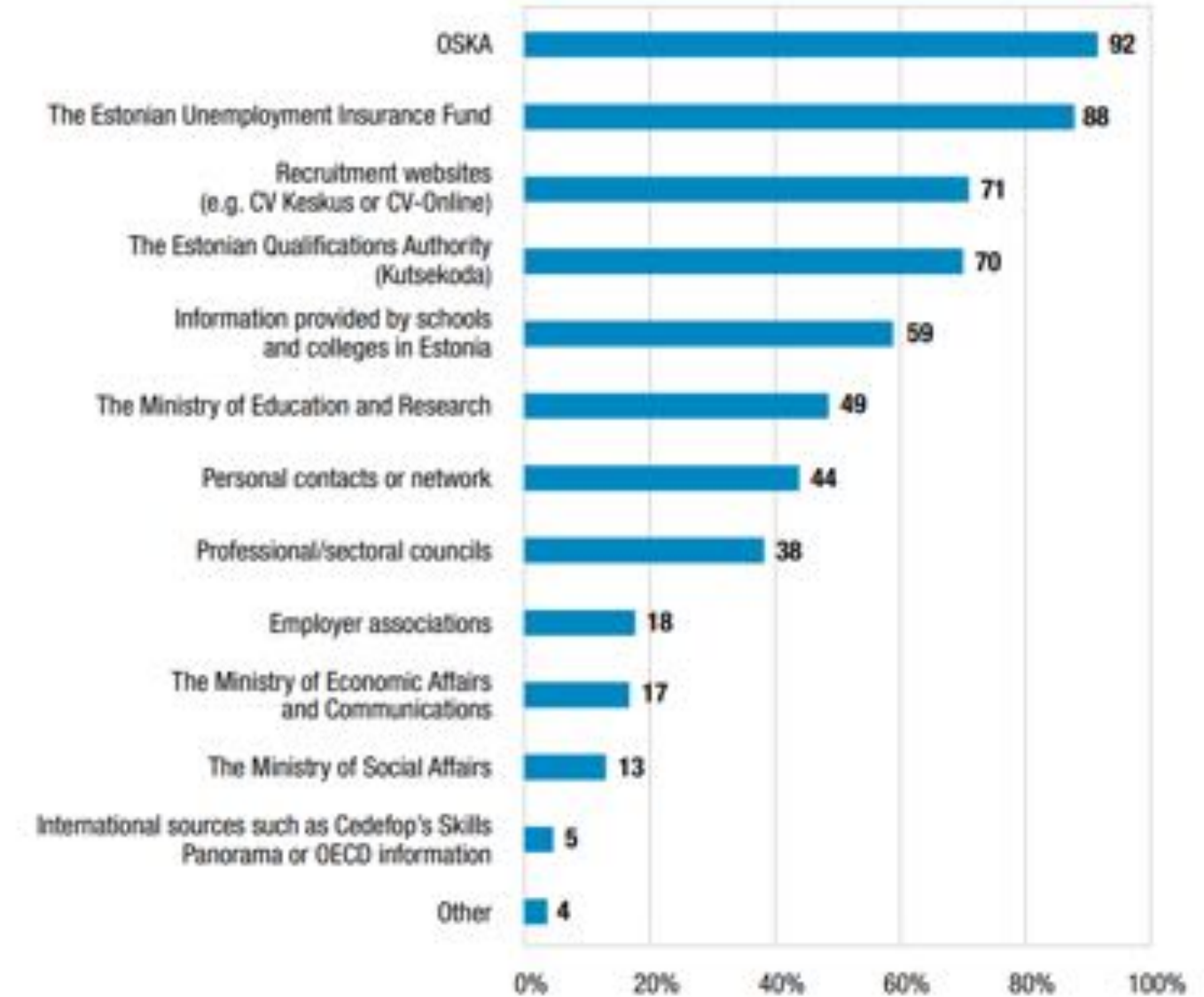
„OSKA rakendumise esimesed aastad on näidanud, et OSKA on osutunud erinevatele osapooltele vajalikuks tööriistaks ja koostööplatvormiks.“

Cedefop 2020: OSKA on karjäärinõustajate peamine infoallikas tööturu kohta

- **92%** karjäärispetsialistidest kasutab pidevalt OSKA materjale
- OSKA kõige sagedamini **nr 1** infoallikas
- **97%**: OSKaga rahul/väga rahul
- **97%**: OSKast saab kõrge kvaliteediga infot

Allikas: Cedefop (2020). *Strengthening skills anticipation and matching in Estonia: capitalising on OSKA's potential to realise national ambitions.*

Figure 29. **LMSI sources used**

Source: Cedefop online survey of career counsellors in Estonia.

haridusportaal.edu.ee

oska.kutsekoda.ee

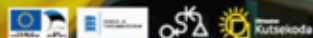
Tööjõuvajaduse seire- ja prognoosisüsteem OSKA

TÖÖ JA OSKUSED 2025

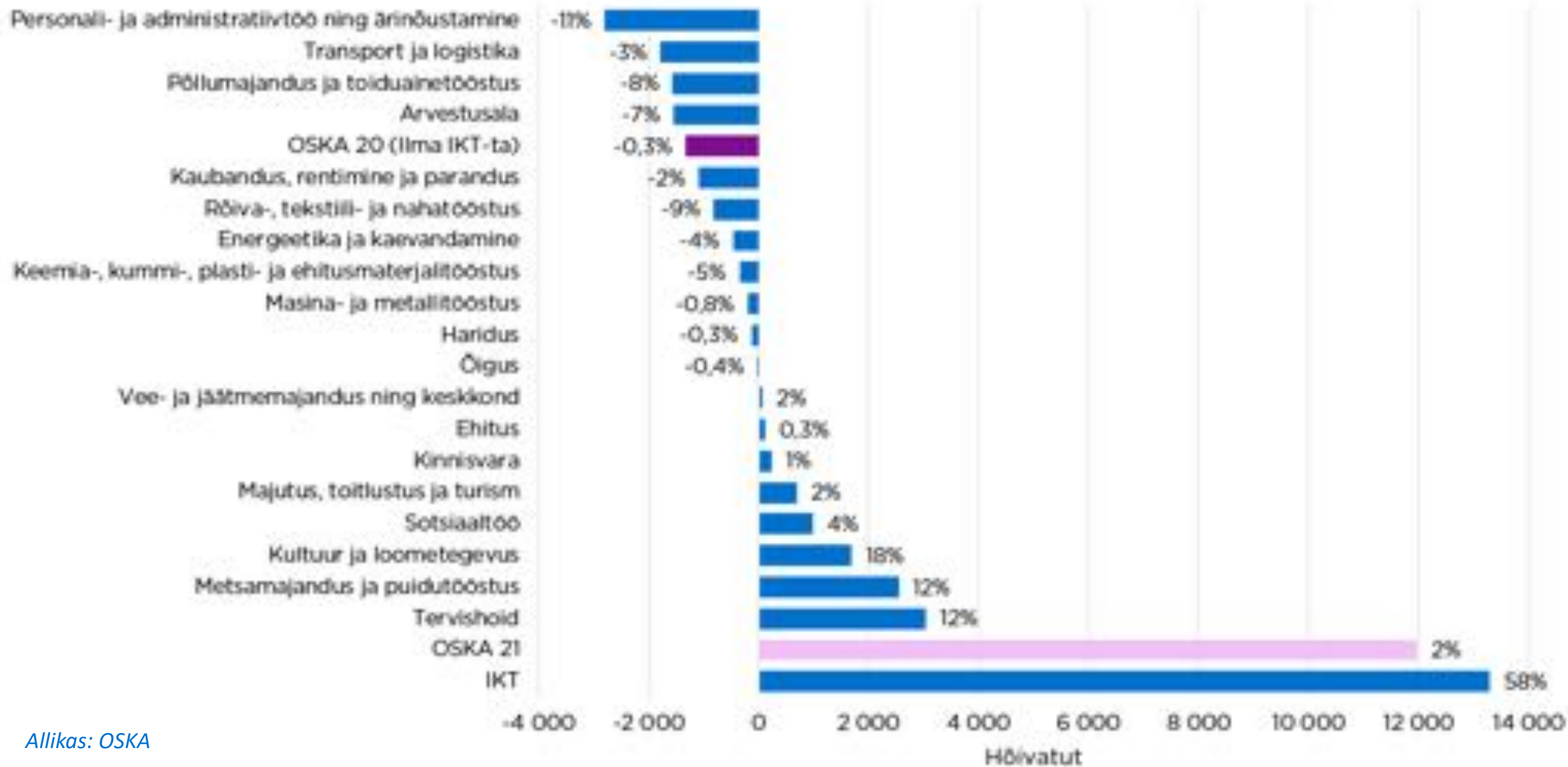
Ülevaade olulisematest trendidest ja nende mõjust Eesti tööturule kümne aasta vaates

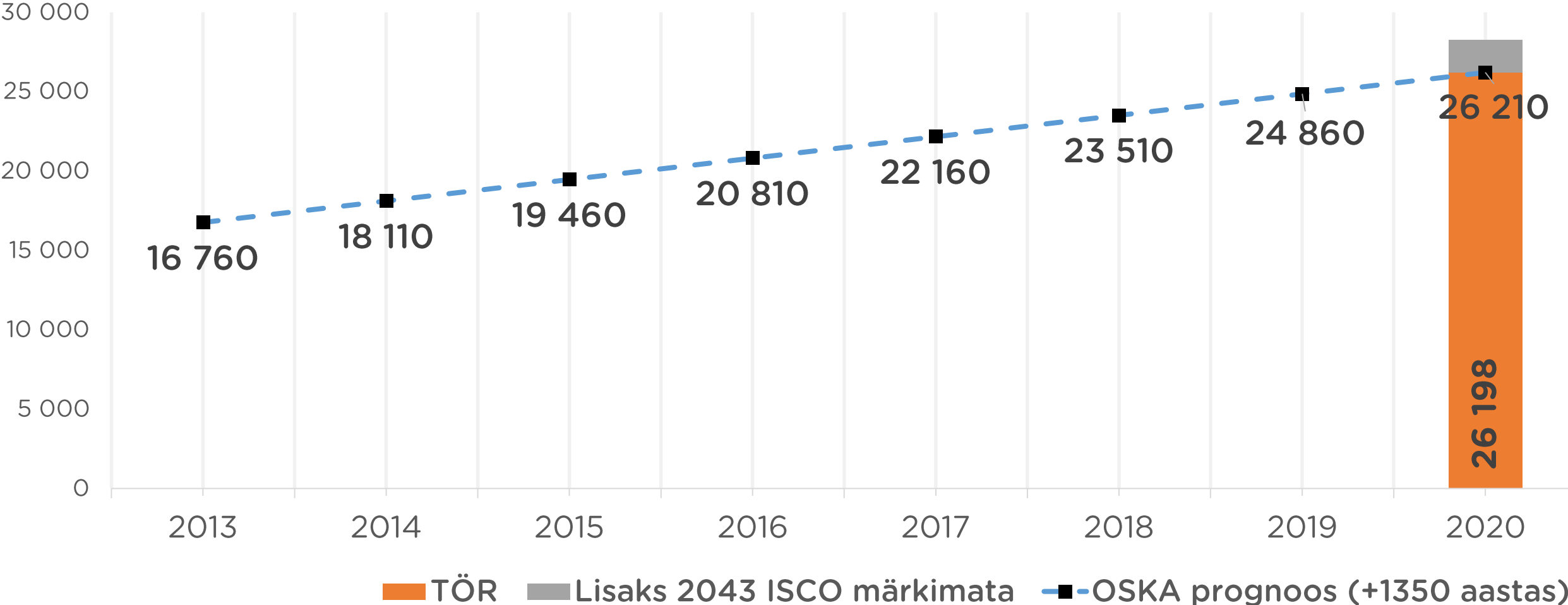
EESTI TÖÖTURG TÄNA JA HOMME

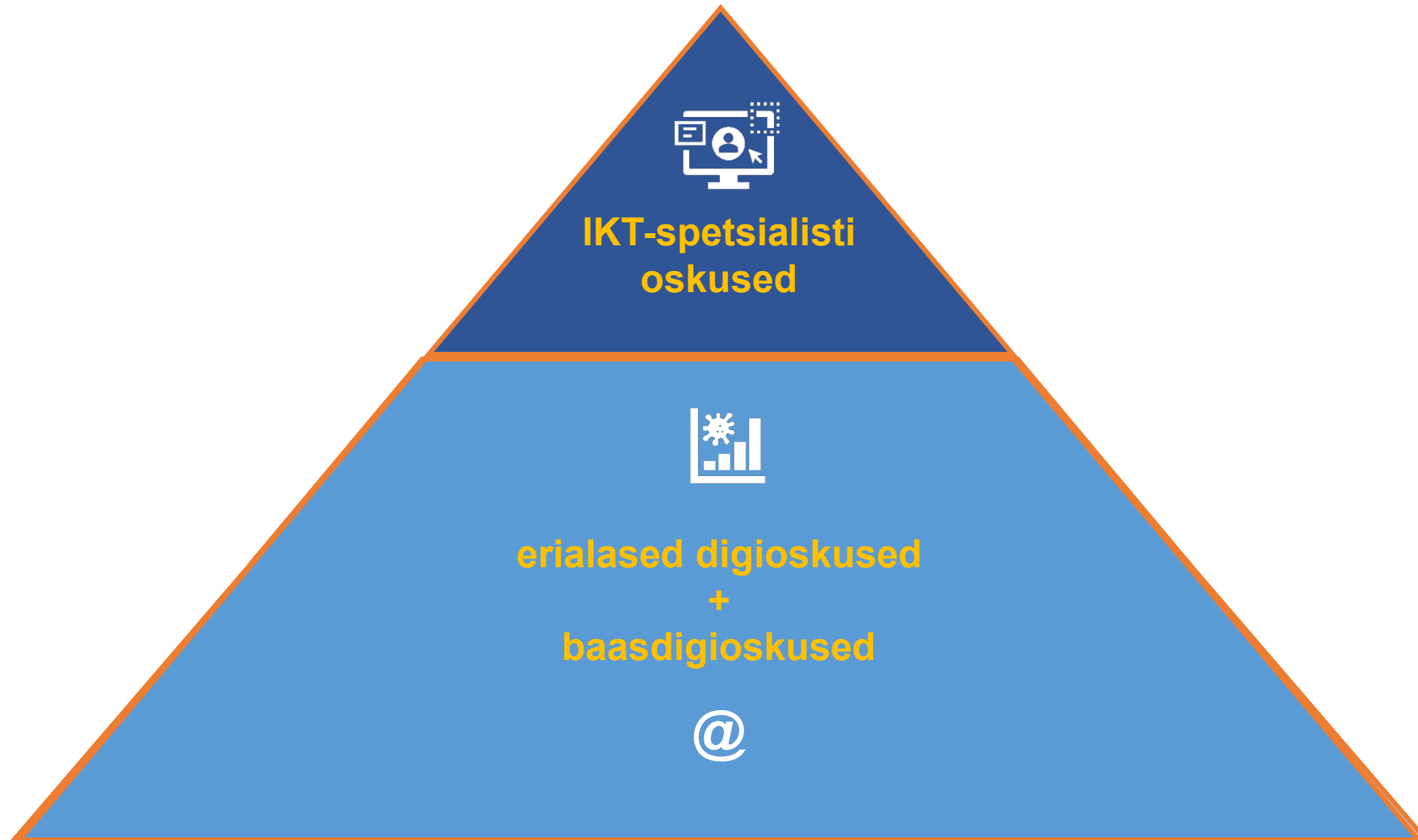
OSKAs uuritud valdkondade prognoositud põhikutsealade hõive muutus 10 aasta vaates

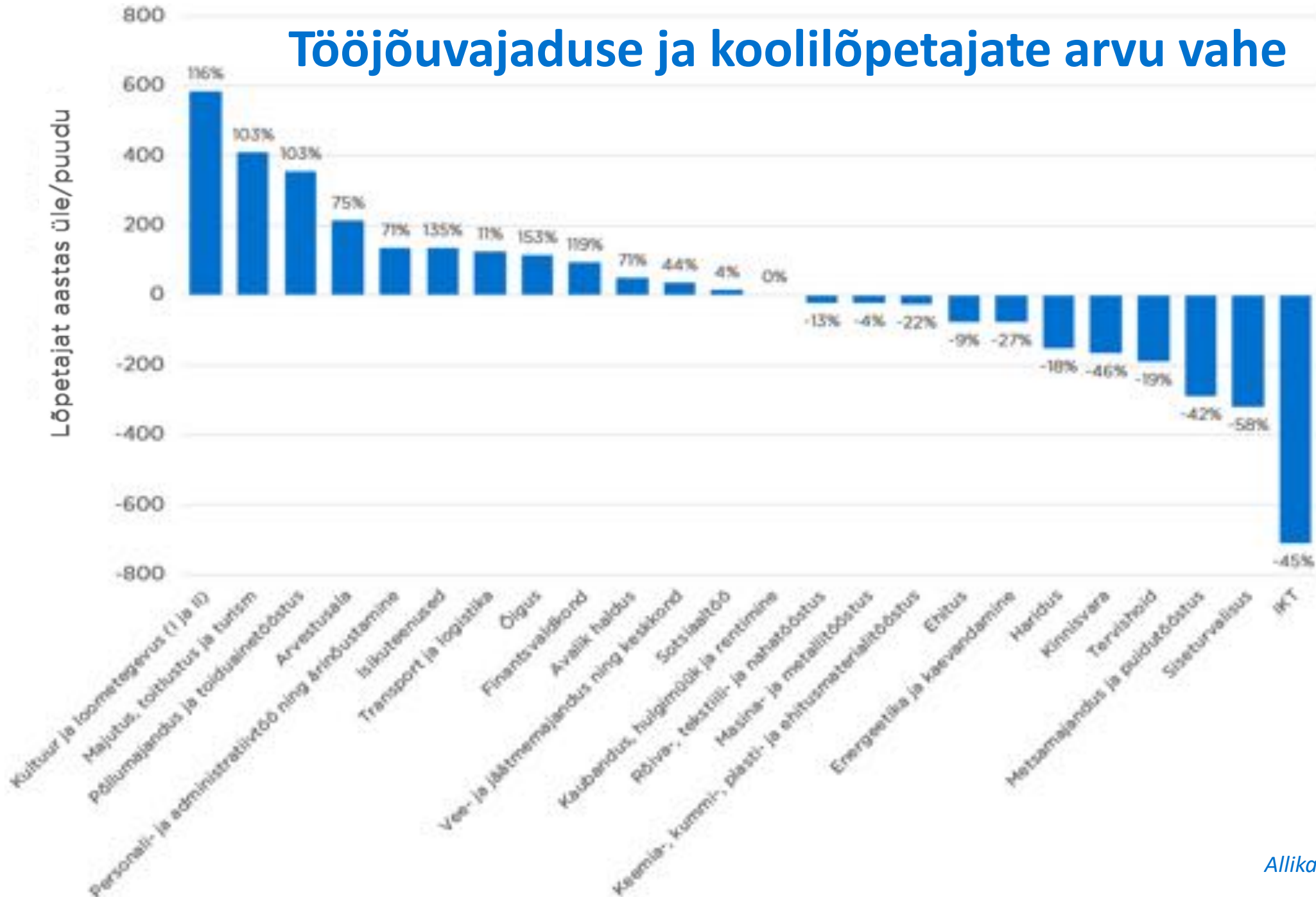
OSKA VARASEM PROGNOOS JA TÖR 2020

Peale baasdigiioskuste on vaja ka erialaseid digioskusi

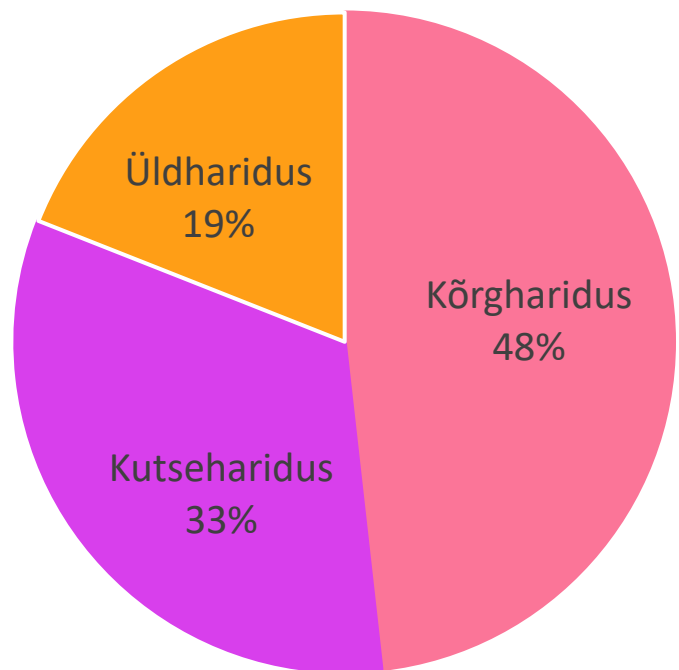
Tööjõuvajaduse ja koolilõpetajate arvu vahe

Kutseharidusega lõpetajaid jääb tööturul puudu

PROGNOOS

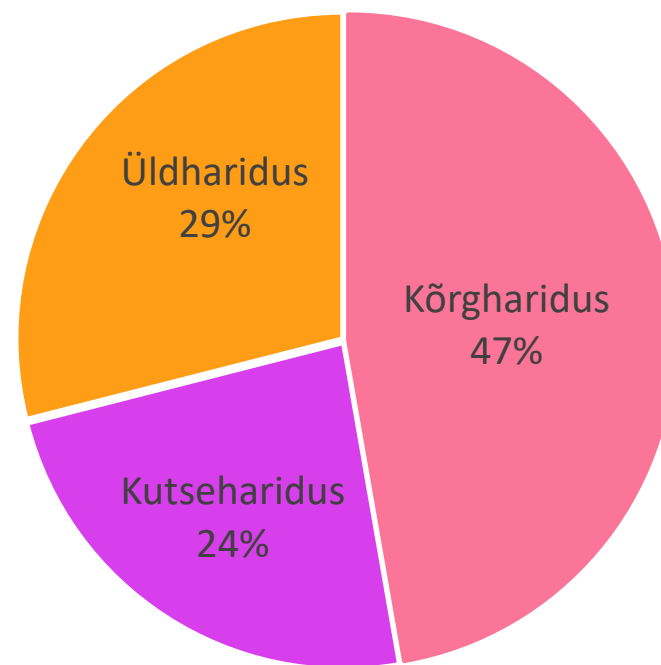
Uue tööjõu vajadus hariduse järgi:

Allikas: OSKA

TEGELIKKUS

30-34-aastased hariduse järgi:

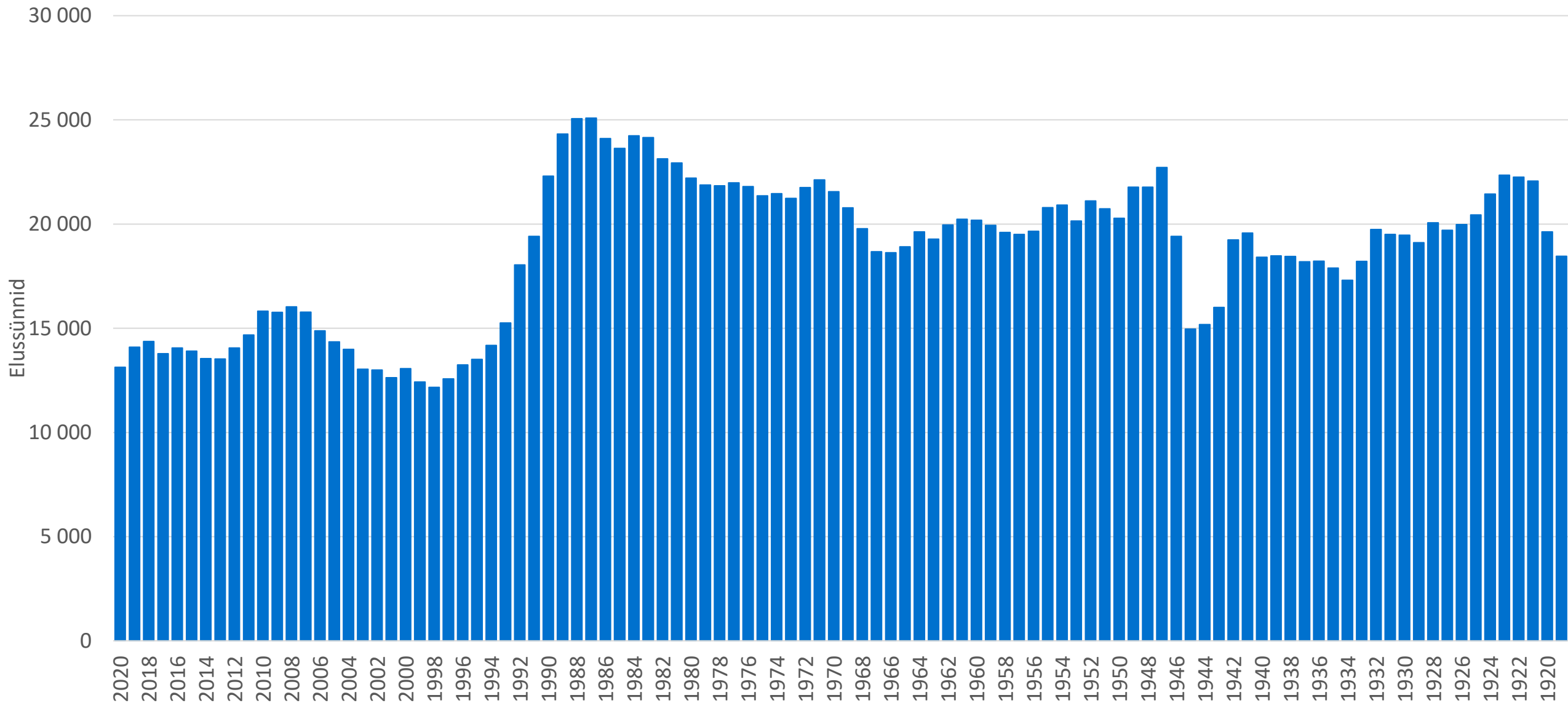

Allikas: tööjõu-uuring, 2017-2019 keskmine

Töötajate puudujääk töötlevas tööstuses takistab Eesti majandusarengut

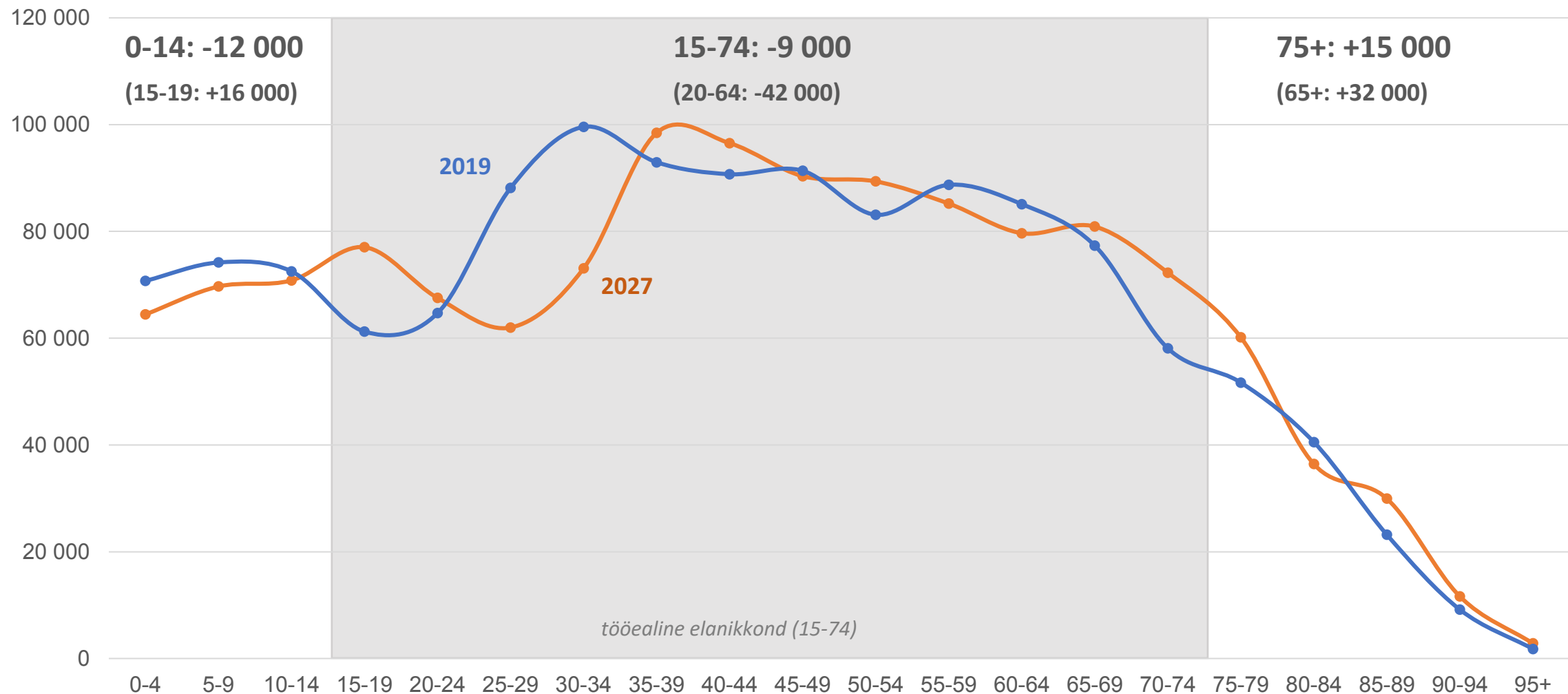
- noorte arv, kes täna lõpetavad kutse- või kõrgkooli, ei kata tuleviku tööjõuvajadust:
 - liiga vähe lõpetab kutse- ja kõrgkooli **tehnika ja tehnoloogiaga** seotud õppureid
 - kõrghariduses nt **insenerid, süsteemianalüütikuid, tootmisjuhid, tarkvara arendajaid**
 - oskustöötajatest koolitatakse liiga vähe nt **konstruktsiooniehitajaid, hoone tehnosüsteemide ehitajaid, kütte- ja jahutussüsteemide ning keskkonnatehnika lukkseppi, puuseppi, mehhatroonikuid ja masinate operaatoreid, puidutöötajaid**
 - Kriitiliselt vähe on lõpetajaid nt reaalainete õpetajate asendamiseks

Pealetlevate põlvkondade nappus

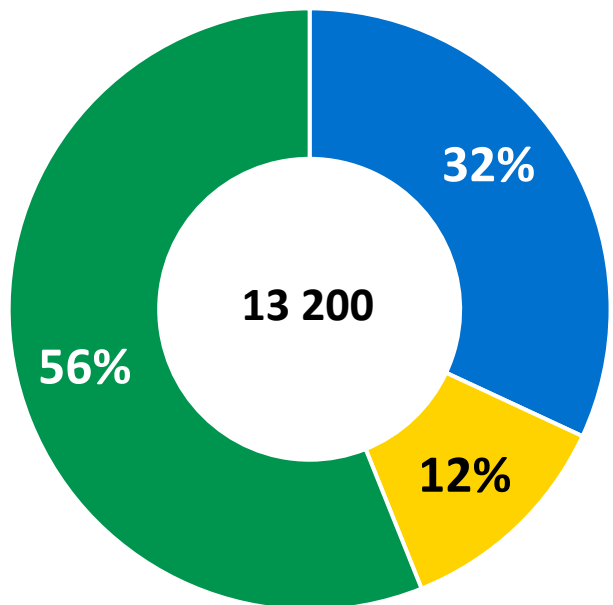
Allikas: Statistikaamet

Rahvastikuproгноos: nooremaid tööealisi jääb vähemaks

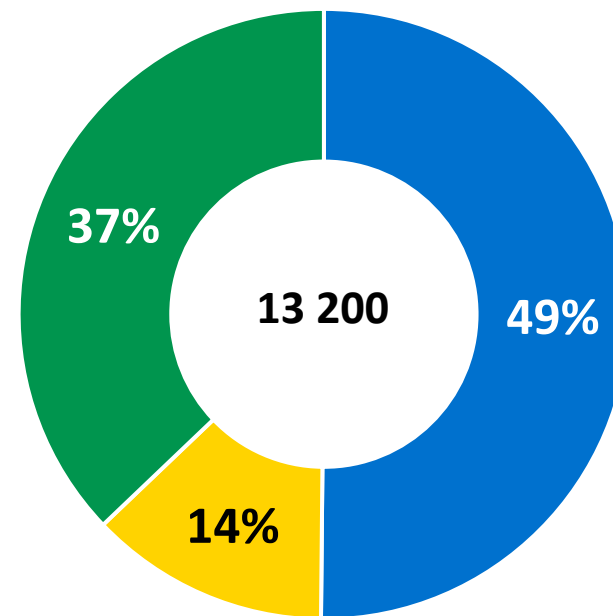

Elussünnid maakondade järgi

1996

2020

■ Harju maakond ■ Tartu maakond ■ Muu Eesti kokku

■ Harju maakond ■ Tartu maakond ■ Muu Eesti kokku

Mida ütleb OSKA Kopli Ametikoolis õpetavate erialade kohta?

- **Ehituses** on liiga vähe erialase väljaõppega oskustöötajaid. Puudu on enamikest ehituserialadest (**konstruktsioonide ehitajad, hoone tehnosüsteemide spetsialistid, ehituspuusepad** jne). Tööturuvajadusest enam õpib viimistlejaid (**maalreid**) ja pottseppi.
- **Energeetikas ja elektrialal** kasvab vajadus taastuvenergeetikaga ja energiasäästlike hoonetega seotud ametialade järele. Puudu on insenere, tehnikuid ja operaatoreid. Elektriku ja automaatiku **hübriidoskuste** vajadus. Vaja **5. taseme õpet automaatika** valdkonnas. **Turvatehnikuid** koolitatakse vajadusest 4x vähem.
- **Kinnisvara** korrashoius töökohtade arv kasvab; puudus on **kinnisvarahalduritest ja -hooldajatest, hooldusmeistritest, puhastustööde juhtidest**.
- **Aianduses** on õppijaid tööturuvajadusest kordades enam, kuid mureks on voolavus ja vähene erialane rakendumine

Käsitöö

Hõivet mõjutavad tegurid

- Palju vabakutselisi loovisikuid ja mikroettevõtteid
- Kõrvaltegevus
- Valdkonna olulisust ei saa hinnata vaid majandusnäitajate põhiselt
- Kohalikkuse väärtustamine

Joonis: Käsitöö harrastajad 2008-2018

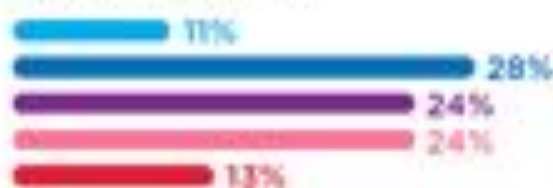

Joonis: Vanusjaotus

Eesti töötaja keskmine

Valdkonna keskmine

Käsitööettevõtlus on põimunud harrastustegevusega

Puu-
käsitöölised

130 →

Tekstiilkäsitöö
valmistajad,
nahkkäsitöö
valmistajad

500 →

Väärismetall-
esemete
valmistajad

120 →

Sepad

55 →

Keraamikud,
klaasipuhujad

70 →

Mööbli-
restauraatorid

35 →

Tekstiilkäsitöö, keraamiku
ja mööblirestaauraatori
õppekavade lõpetajaid on
enam kui töövõimalusi

Nõudluse ja pakkumise tasakaal

Käsitöö kutseõppes õpivad valdavalt täiskasvanud

2018/2019 oli üle 25-aastaseid õppijaid:

- tekstiilkäsitöö õppekavadel 95%
- mööblirestauraatori õppekavadel peaaegu 90%
- keraamika õppekavadel 100%

Põhikutseala	Hõive	Lõpetajate prognoos aastas	Tasemeõppe koolitus-pakkumise ja nõudluse vahe	Ekspertide hinnang
Keraamikud	70	23	Lõpetajate ülejääk	Vajalik koolide õppes eristuv suund.
Mööblirestauraatorid	35	55	Lõpetajate oluline ülejääk	Ühendada puukäsitöö ja mööblirestaureerimise õpe, võimaldades vastavalt spetsialiseeruda
Puukäsitöölised	130	11	Tasakaal	
Sepad	55	7	Tasakaal	Koolitusmahud on väikesed ning ei vaja muutmist
Tekstiilkäsitöö valmistajad	500	82	Lõpetajate ülejääk	Vähendada 4. taseme tasemeõppe õppekavadele vastuvõttu. Rakendada vastuvõtte üle aasta. Asendada osalt tasemeõpe pikema kestusega täiendusõppega.

Soovitused käsitöö õppekavarühmale

Kavandada käsitöö õppekavarühmas koolituskohad neile koolidele, kus on käsitöö õpetamise pikaajaline kogemus, korralik materiaal-tehniline õppebaas ning tugevad eriala spetsialistid

- Diferentseerida käsitöö tasemeõppes vastuvõttusid lähtudes koolis traditsiooniliselt väljakujunenud erialadest;
- Kaaluda eristuva fookuse nõude seadmist keraamiku elukutset õpetavatele kutseõppeasutustele;
- Kavandada käsitöö tasemeõppes üle aasta toimuvat vastuvõttu;
- Planeerida täiskasvanud õppijatele pikema kestusega (nt kuni 1 a) käsitöö täienduskoolitusi riigipoolse tegevustoetuse vahenditest;

Tööturu nõudluse-pakkumise suhe Kopli Ametikooli erialadel

Kinnisvarahoolduse õppesuund

Sisetööde elektrik
Venekeelne õpe (3 a.) **Pigem puudu**

Hoone
tehnosüsteemide
ehitus (3 a.) **Väga puudu!**

Veevärgilukksepp
(1,5 a.) **Väga puudu!**

Kinnisvarahooldus (3 a.) **Väga puudu!**

Sisetööde elektrik
Eestikeelne õpe (3 a.) **Pigem puudu**

Maaler (1 a.) **Üle!**

Kinnisvarahooldaja (2
a.) **Väga puudu!**

Käsitöö õppesuund

Puukäsitöö (3a.) **Tasakaal**

Puukäsitöö (2a.) **Tasakaal**

Tekstiilkäsitöö (2.a) **Üle!**

Tekstiilkäsitöö (3a.) **Üle!**

Kangakuduja (1a.) **Üle!**

Sepp (2a.) **Tasakaal**

Sepp (3a.) **Tasakaal**

Nahkkäsitöö (2.a) **Tasakaal**

Aiandus

Nooremaednik
(õppetöö algus jaanuar
2022) **Üle!**

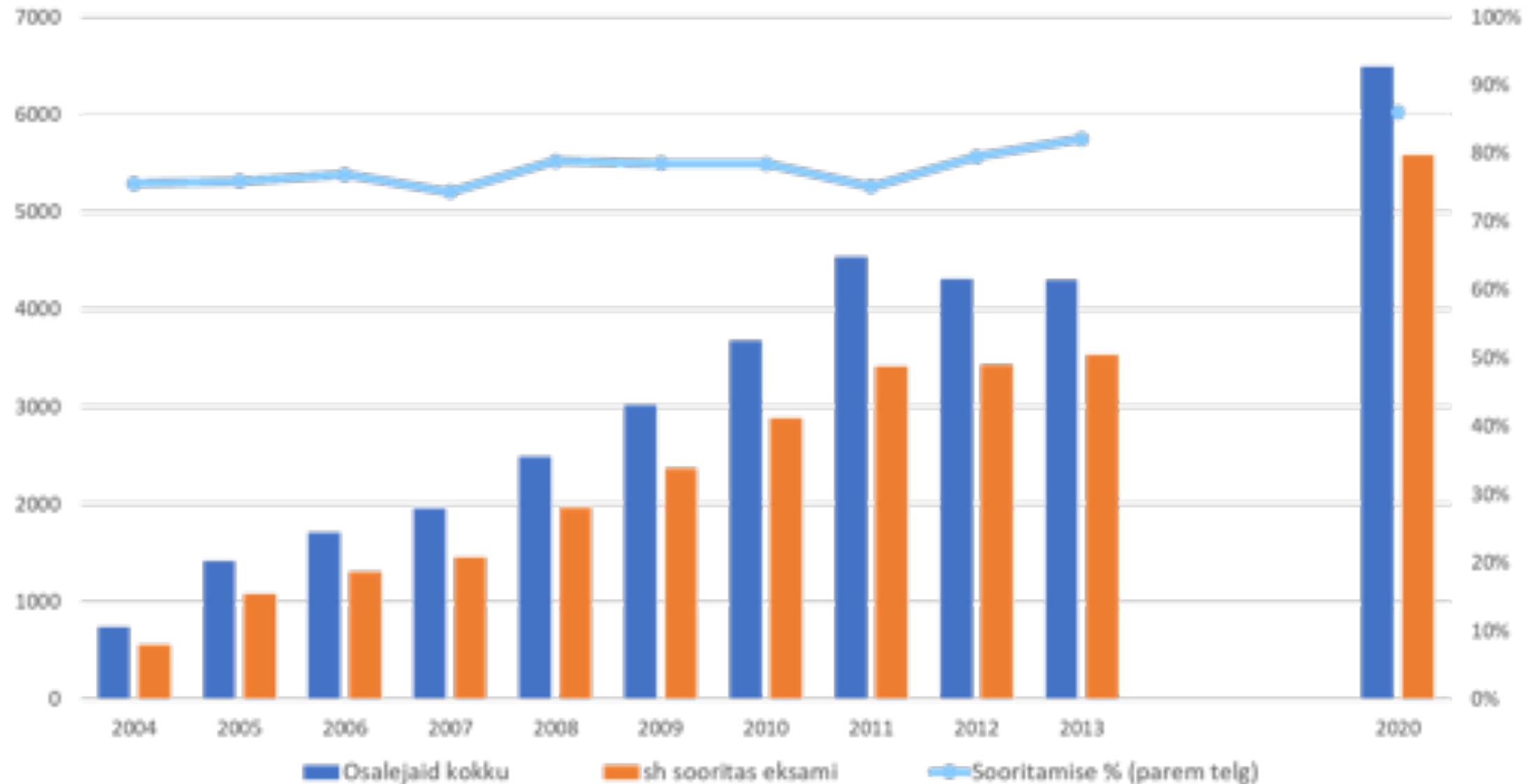
Töökohapõhine õpe

Puhastusteenindaja **Tasakaal**

Puhastusteenindaja-
juhendaja **Tasakaal**

Nooremaednik **Üle!**

Kutseõppe lõpetajate kutseksamite keskmise tulemuse võrdlus 2004-2013 ja 2020

Tallinna Kopli Ametikooli kutseeksamite tulemused 2020

Kutsestandard	Õppekava nimetus	Õppekava keel	Prognoos kokku	Eksamil osalenud	Eksami sooritanud	Eksami sooritanute osakaal	Kutse andja
Kinnisvarahooldaja, tase 4	Kinnisvarahooldus	eesti	3	3	3	100	Eesti Kinnisvara Korrashoiu Liit
Puhastusteenindaja abiline, tase 2	Puhastusteenindaja abiline	eesti	10	9	9	100	Puhastusekspert OÜ
Puhastusteenindaja-juhendaja, tase 4	Puhastusteenindaja-juhendaja	eesti	12	10	10	100	Puhastusekspert OÜ
Nooremaednik, tase 3	Nooremaednik	eesti	22	16	15	94	Eesti Aiandusliit
Puhastusteenindaja, tase 3	Puhastusteenindaja	vene	17	13	12	92	Puhastusekspert OÜ
Maaler, tase 4 esmane kutse	Maaler	vene	11	10	9	90	Eesti Ehitusettevõtjate Liit
Tekstiilkäsitöoline, tase 4	Tekstiilkäsitöö	eesti	9	9	8	89	Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit
Ventilatsioonilukksepp, tase 4 esmane kutse	Hoone tehnosüsteemide ehitus	vene	11	10	7	70	Eesti Ehitusettevõtjate Liit
Veevärgilukksepp, tase 4 esmane kutse	Hoone tehnosüsteemide ehitus	vene	4	4	2	50	Eesti Ehitusettevõtjate Liit
Sisetööde elektrik, tase 4	Sisetööde elektrik	vene	7	0	0		Eesti Elektritööde Ettevõtjate Liit
Tekstiilkäsitöö valmistaja, tase 3	Tekstiilkäsitöö valmistaja (osakutse Kangakuduja)	eesti	8	0	0		Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit
	Kokku/keskmine		114	84	75	89%	

Tallinna Kopli Ametikooli kutseeksamite tulemused 2021, seisuga 01. september

Kutsestandard	Õppekava nimetus	Kutse taotlejate arv	Eksamil osalejate arv	Sooritanute arv	Sooritanute osakaal	Kutse andja
Kinnisvarahooldaja, tase 4	kinnisvarahooldus	2	2	2	100%	Eesti Kinnisvara Korrashoiu Liit
Nahkkäsitöö valmistaja, tase 4	Nahkkäsitöö valmistaja	8	8	8	100%	Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit
Tekstiilkäsitöö valmistaja, tase 3	Tekstiilkäsitöö valmistaja (osakutse Kangakuduja)	6	6	6	100%	Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit
Tekstiilkäsitööline, tase 4	Tekstiilkäsitöö	7	7	7	100%	Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit
Puhastusteenindaja-juhendaja, tase 4		10	10	10	100%	Puhastusekspert OÜ
Puhastusteenindaja-juhendaja, tase 4		8	8	8	100%	Puhastusekspert OÜ
Maaler, tase 4 esmane kutse		9	8	7	88%	Eesti Ehitusettevõtjate Liit
Veevärgilukksepp, tase 4 esmane kutse		7	7	5	71%	Eesti Ehitusettevõtjate Liit
Kütte- ja jahutussüsteemide lukksepp, tase 4 esmane kutse		10	10	7	70%	Eesti Ehitusettevõtjate Liit
Puukäsitööline, tase 4	Puukäsitöö	6	6	3	50%	Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit
		73	72	63	88%	

Rahulikku jõuluootust!

Järgmiste kohtumisteni!

- oska.kutsekoda.ee
- haridusportaal.edu.ee/karjäär

